

Tullverket

Vår referens/dnr:

2023-181

Er referens/dnr:

STY 2023-139

2023-12-11

Remiss av Tullverkets konsekvensutredning med anledning av borttag av 6 kap. 2 § Tullverkets föreskrift och allmänna råd (TFS 2016:2) om en tullordning (tullordningen)

Föreningen Svenskt Näringsliv har beretts tillfälle att avge yttrande över rubricerad remiss och lämnar synpunkter i enlighet med vad som anges nedan.

Grunder för förslaget

Tullverket föreslår att 6 kap. 2 § i tullordningen¹ ska upphöra den 31 januari 2024. Grunden till förändringen är att tredjelandsgoods i järnvägsflödet behöver ankomstanmälas i enlighet med bestämmelser om förfarandet för transitering i unionlagstiftningen samtidigt som möjligheten att använda övergångslösning via e-post försvinner. Digital ankomstanmälan för varors ankomst i järnvägsflödet ska vara implementerat senast den 1 mars 2024, varvid Tullverket anser att det efter den 29 februari 2024 inte längre finns stöd för den befintliga övergångslösningen tullordningen.

Tullverket anför i sin konsekvensanalys att för att säkerställa att anmälan om varornas ankomst sker enligt gällande lagstiftning och utifrån Tullverkets uppdrag ska de tullformaliteter som hör ihop med ankomstanmälan fullgöras. För att det ska finnas möjlighet att fullgöra dessa formaliteter behöver förutsättningar finnas på plats för att kunna uppfylla kraven, t.ex. möjligheten att uppsöka ett tullkontor för att anmäla varornas ankomst vid tredjeland.

Det finns inte möjligheten att anmäla ankomst av järnvägsgoods från ett tredjeland direkt vid ett tullkontor, då det i dag inte finns några tullkontor i anslutning till de gränsövergångar som finns för järnvägstrafiken. Att bygga nya tullkontor i anslutning till gränsövergångarna anses vara ett kostnadskrävande projekt som löper under lång tid. Som en konsekvens av detta anger Tullverket att de aktörer som avser att

¹ Tullverkets föreskrift och allmänna råd om en tullordning, TFS 2016:2.

ta emot tredjelandsgoods på järnväg behöver ansöka om tillstånd som godkänd mottagare.

Enligt Tullverkets konsekvensutredning kommer de aktörer som har spår ända fram till sina anläggningar ha möjlighet att ansöka om att bli "godkänd mottagare" och få anvisad eller godkänd plats av Tullverket avseende tredjelandsgoods. De aktörer som inte har järnvägsspår in till sina anläggningar saknar möjlighet att beviljas tillstånd som godkänd mottagare och kan därför behöva se över sina godsflöden och ställa om sina järnvägstransporter till vägtransporter. Ett annat alternativ är att slutföra transiteringen hos en annan aktör som innehar tillstånd till godkänd mottagare. Denna lösning resulterar i längre transporter då tredjelandsvarorna behöver transporteras till andra anläggningar innan de kan köras till sin slutdestination för lossning. Resultatet blir längre ledtider för godset och högre transportkostnader då godset behöver gå en omväg för att hanteras på korrekt sätt enligt EU:s tullkodex.²

Tullverket har identifierat att ändringen i tullordningen påverkar företag som använder järnvägstransporter för stora och tunga varor, såsom företag som bedriver verksamhet inom skogsbruk, pappersindustri, tryckeri, avfall och vitvaror.

Synpunkter

Svenskt Näringsliv har förståelse för att Tullverket behöver anpassa nationella föreskrifter så att dessa överensstämmer med gällande EU-lagstiftning. Dock är det olyckligt att ändringarna förväntas leda till högre utsläpp och mindre effektiva transporter med anledning av att tågtransporter måste ersättas med vägtransporter och gods kan behöva transporteras omvägar till andra anläggningar innan transport kan ske till slutdestination. Ändringen riskerar att ha en negativ påverkan på såväl miljö som konkurrenskraft.

Vidar är det olyckligt att Tullverket inte funnit några lösningar till nuvarande temporära förenkling och därför hade det varit ändamålsenligt om det presenterats huruvida det gjorts någon komparativ analys avseende importen på järnväg via andra EU-länder med gräns mot tredjeland och som har samma EU-rättsliga regelverk att förhålla sig till, t.ex. EU-länder som gränsar till Schweiz.

Respektive branschorganisationer m.fl. torde närmare utveckla vilka eventuella effekter ändringarna kan bedömas få för de specifika branscherna. Det bör uppmärksammas att Tullverket inte har remitterat aktuell remiss till exempelvis Skogsindustrierna, som har fått remissen på omvägar, trots att Tullverket identifierat skogs- och pappersindustrierna som branscher som påverkas av ändringen. Att Tullverkets remiss inte ställs till berörda branschorganisationer motverkar syftet med remissförfarandet, vilket är graverande mot bakgrund av den korta svarstiden. Svenskt Näringsliv har erfarit att Skogsindustrierna kommer att lämna remissvar och hänvisar till utförligare synpunkter som framförs därifrån.

² Union Customs Code, UCC, förordning (EU) nr 952/2013 av den 9 oktober 2013 om fastställande av en tullkodex för unionen.

Utöver de ändringar som är föremål för aktuell remiss, uppmanar Svenskt Näringsliv Tullverket att i större utsträckning arbeta för att underlätta den legitima handeln inom de ramar som det EU-gemensamma tullregelverket möjliggör. I förenklingsarbetet bör Tullverket titta på "best practice" i andra EU-länder. Vidare bör Tullverket, till skillnad från vad som tycks vara fallet i dag, verka för att Tullverket inte ska skapa inlåsnings effekter avseende importmoms, en skatt som företagen är obetalda uppbörds män för.³

SVENSKT NÄRINGS LIV

Johan Fall

Robert Lönn

³ Problematiken kring den momsmässiga inlåsnings effekten vid administrativa misstag i tullhanteringen har belysts av Svenskt Näringsliv i bl.a. hemställan om lagändring från 2019, 2021 och 2023.

https://www.svensktnaringsliv.se/material/rapporter/hemstallan-atgarda-importmomsen-som-forsamrar-svensk-konkurrenskr_1201054.html

https://www.svensktnaringsliv.se/material/skrivelser/hemstallan-atgarda-inlasningseffekten-avimportmoms_1138734.html

https://www.svensktnaringsliv.se/bilder_och_dokument/nxkthz_hemstallanimportmoms pdf_1166334.html/Hemst%C3%A4llan+importmoms_1.pdf